

Državni izpitni center

M 1 9 1 2 3 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 12. junij 2019

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

A) Szövegértés

1.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.1.	1	♦ A Time magazin Az év embereinek választotta az ebola ellen küzdő szakembereket (köztük dr. Kis Zoltánt is).	Vagy ue. másképpen.
1.1.2.	1	♦ Guineában, tavasszal/áprilisban	A két elemért jár a pont.
1.1.3.	1	♦ Higiénia nincs (folyóvíz sem), mindennap ugyanazt ették.	A két elemért jár a pont.
1.1.4.	1	♦ nyomor/szegénység, alultáplált emberek	A két elemért jár a pont.
1.1.5.	1	♦ Egy (meglátogatott falusi) egészségházban még hőmérő sem volt.	
1.1.6.	1	♦ Nagyon meleg/30–35 fok volt, és még be is kellett öltözni.	A két elemért jár a pont.
1.1.7.	2	♦ Labordiagnosztikát végeztek/a betegektől vett mintákat elemezték; meg kellett állapítani, hogy az illető maláriás/ebolás-e.	Elemenként 1-1 pont.
1.1.8.	1	♦ Nehogy összekeverjék egy egészséges és egy fertőzött ember mintáját.	
1.1.9.	2	♦ A helyi lakosok bizalmatlanok voltak; szerintük a fehér ember vitte oda a betegséget.	Elemenként 1-1 pont.
1.1.10.	1	♦ Ez nagy kihívás számára; segíteni szeretne az embereken.	A két elemért jár a pont.
Összesen	12		

2.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.1.1.	1	♦ H	
2.1.2.	1	♦ I	
2.1.3.	1	♦ H	
2.1.4.	1	♦ H	
2.1.5.	1	♦ I	
2.1.6.	1	♦ I	
2.1.7.	1	♦ H	
2.1.8.	1	♦ I	
2.1.9.	1	♦ I	
2.1.10.	1	♦ H	
2.1.11.	1	♦ H	
2.1.12.	1	♦ I	
Összesen	12		

2.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.2.1.	2	♦ 1968	♦ Budapest Mindkét elem 1-1 pont.
2.2.2.	1	♦ nemsokára/1968	♦ Nyíregyháza A két elemért jár a pont.
2.2.3.	1	♦ pár héttel később/1968	♦ Mátészalka A két elemért jár a pont.
2.2.4.	2	♦ 1981	♦ Nagybánhegyes Mindkét elem 1-1 pont.
Összesen	6		

B) Nyelvismeret és nyelvhasználat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.	1	♦ fejlődésére	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ kialakítására	
	1	♦ hónapban <i>vagy</i> hónapjában	
	1	♦ Arra	
	1	♦ amire <i>vagy</i> amelyre	
	1	♦ felsősöknek <i>vagy</i> felsősök	
	1	♦ középpontba	
	1	♦ foglalkozás(ok)on <i>vagy</i> foglalkozásokkal	
	1	♦ ismereteiket	
1	♦ játéknak		
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.	1	♦ földszintes	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ küzdő	
	1	♦ elnyerésére	
	1	♦ látogatást	
	1	♦ élve	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3.	1	♦ gondolják <i>vagy</i> gondoljuk <i>vagy</i> gondolták	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ beárnyékolta <i>vagy</i> beárnyékolja	
	1	♦ számláltunk <i>vagy</i> számláltak	
	1	♦ fogadta	
	1	♦ átvette	
	1	♦ átvitt	
	1	♦ volt	
	1	♦ felvidította	
	1	♦ nyomta <i>vagy</i> nyomták meg	
	1	♦ eljöjjenek <i>vagy</i> jöjjenek el	
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
4.	1	♦ fel	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ szerint <i>vagy</i> alapján	
	1	♦ meg	
	1	♦ előtt	
	1	♦ kívül	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
5.	1	♦ csapatmunkával	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ világsikert	
	1	♦ versenytapasztalat(om)	
	1	♦ időszakot	
	1	♦ dokumentumfilmen vagy dokumentumfilmben vagy dokumentumfilmmel vagy dokumentumfilmként	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
6.	2	♦ Megtekinthetjük annak a Zala Györgynek az emlékszobáját is, aki a budapesti milleniumi emlékmű szobrait megalkotta.	A teljes egészében jó válasz 2 pontot ér, a kisebb hibát tartalmazó pedig 1 pontot. Más szórendű mondat is elfogadható.
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7.	1	♦ E	Minden helyes válasz 1-1 pont. Az utolsó két válasz felcserélése (A, B) esetében is jár mindkét pont.
	1	♦ C	
	1	♦ D	
	1	♦ B	
	1	♦ A	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
8.	2	Ljubljana a Balassi Intézet magyar kulturális központ megnyitásával csatlakozik a magyar kulturális intézetek hálózához, amelyhez 21 országban 23 intézmény tartozik.	A pontszám a tartalmilag és nyelvileg helyes mondatokért adható meg. 3 súlyosabb helyesírási, ill. nyelvhelyességi hiba esetén levonunk 1-1 pontot.
	1	Az intézet feladata a szlovén–magyar kapcsolatok serkentése a kultúra, oktatás és tudomány terén.	
	1	Az intézet a kulturális programok mellett tudományos eseményeket is szervez majd.	
	2	Gondoskodik majd magyar nyelvű tanfolyamok szervezéséről is, amelyek az igazgatónő szavai szerint ősszel kezdődnek.	
	2	Már májusban lesz a központban a <i>Kóstoljuk meg Magyarországot!</i> rendezvény, amelyen a látogatók megismerkedhetnek a magyar nyelv alapjaival és érdekességeivel.	
Összesen	8		

C) Rövidebb irányított szöveg alkotása

Műfaji és tartalmi megfelelés: 9 pont.

Nyelvezet: 8 pont.

Szerkezet: 3 pont.

Lásd ÉK 2018. 11–12.

2. FELADATLAP

Hallás utáni értés

A)

A címzett fizetett érte, méregdrága volt, és pluszdíjat kértek a több oldalas levélért, sőt még a borítékért is. Sokan próbálták kijátszani a brit királyi postát, még a magánküldönc is olcsóbb volt. Kész káosz volt a posta helyzete a 19. század elején Nagy-Britanniában. De jött Rowland Hill, a falusi tanítóból lett főtisztviselő. Az ő terve volt, hogy a feladó fizessen a kézbesítésért, és a díjszabást is drasztikusan egyszerűsíteni kell. 1840-re mindez megvolt, csak még egy problémát kellett megoldani. Kellott egy nehezen hamisítható értékjegy, amivel igazolja a feladó, hogy megfizette a kézbesítési díjat. Pályázatot írtak ki, és a 2700 pályaműből Henry Corbould grafikus rajzából született meg a Penny Black, az első bélyeg, amely 175 évvel ezelőtt, 1840. május 6-án került forgalomba. Üdvözlöm Önöket! Láncki Ágnes vagyok. A postabélyeg karrierje gyors volt. Magyarországon Kossuth Lajos utasítására Than Mór, az akkor jogászként tevékenykedő fiatal festőművész 1848 júliusában készítette el az első bélyeg tervét. A magyar címet ábrázolta, Magyar Állami Posta felirattal. A bélyeg nyomólemezei is elkészültek, de kiadására már nem kerülhetett sor a szabadságharc leverése miatt. A nyomdalemezeket az osztrák hatóság megsemmisítette. Than Mór eredeti rajza átvészelte a történelem viharait, az 1920-as években került elő. Az első magyar nyomtatású bélyeget csak 1871-ben hozták forgalomba. Ezekben az években kezdődött meg hazánkban a kis nyomdaközü vasutak építése is. Csak zárójelben jegyzem meg, hogy a Magyar Posta 2001 tavaszán bocsátotta ki nosztalgia-kisvasút sorozatát.

Letöltve: www.hangtar.radio.hu.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.	1	♦ H	
1.2.	1	♦ I	
1.3.	1	♦ I	
1.4.	1	♦ I	
1.5.	1	♦ H	
1.6.	1	♦ H	
1.7.	1	♦ H	
1.8.	1	♦ I	
Összesen	8		

B)

Néhány nap múlva, jövő hét szerdán lesz a Föld napja. Az éppen 25 éve életre hívott világmozgalom mára a legnagyobb civil környezetvédelmi akciónappá nőtte ki magát, célja pedig, hogy ráirányítsa a figyelmet a legaktuálisabb veszélyforrásokra. Idehaza is számos eseményt szerveznek a Föld napjához kapcsolódóan, ilyen az Új Akropolisz Egyesület fővárosi akciója is, amelyen Gellért püspök szobráiig kellett felmászniuk a lelkes segíteni akaróknak, hogy a jeles napot szemétszedéssel és a díszkorlátok újralfestésével ünnepeljék. Az önkéntesek ecsetet vagy szemeteszsákot ragadtak, akárcsak a kezdeményezés egyik szervezője és önkéntese, Klebercz Orsolya környezetmérnök és riporterünk, Királyhegyi Zsuzsanna.

Nézzünk csak körül, milyen szemetek vannak itt!

Itt, a bokrok alján azért akad már papírzacskótól kezdve zsebkendőig mindenféle.

Ez egy nejlonzacskó, úgy látom, üres. Van már papírzsebkendőnk, látok itt sörösdobozt.

De kicsit a bokorba be kell bújni.

Nem szúr?

Nem, szerencsére. Na, ebben még van is.

Berakjuk a kukánkba. Ez itt teljesen általános, itt, a Gellért-hegyen?

Igazából, mivel közpark, és rengetegen járnak ide, fiatalok, idősek, mindenféle emberek, hát még nem mindenkinek van benne a kultúrájában, hogy amit felhozott, azt le is vigye magával. A Főkertnek a munkatársai egyébként rendszeresen takarítják a hegyet, tehát hogy gyakorlatilag szinte mindennap végigjárják.

Most a Föld napja alkalmából rendeztek egy nagy szemétszedést. Ez már nem az első alkalom.

2003 óta takarítjuk már a Gellért-hegyet az Új Akropolisz Kulturális Egyesülettel. Tevékenységünk három kulcsszó köré szerveződik: a filozófia, a kultúra és az önkéntesség. Akár úgy is mondhatnám, hogy a filozófiánk az, hogy az önkéntesség kultúráját elterjesszük, vagyis hogy lehetőséget adjunk az embereknek, hogy valami kicsit tegyenek a környezetükért, valamivel jobba tegyék azt a világot, amiben élnek.

Miért pont a Gellért-hegyet választottátok?

Az volt a célunk, hogy valami olyan közterületet találjunk, amit mindenki ismer, mindenki használ, végül is egy ikonikus pontja a fővárosnak, ahova a turisták is rendszeresen eljönnek, amivel mindenki tud azonosulni.

Mennyi szemetet találtatok tavaly, mondjuk a Föld napja alkalmából? Hány zsák szemet gyűlt össze?

Ez nagyon változó, attól függően is változik, hogy tudunk-e éppen ipari alpinista csapatot felállítani, akik a hegyoldalnak a meredek részéről is össze tudják szedni a szemetet.

Igen, mindig ha busszal járok arra, kíváncsian nézem, hogy vajon onnan hogy lehet leszedni a sok szemetet, ugye a Duna-parti sziklás oldalról van szó.

Ugye az a nehézség, hogy ledobni nagyon könnyű, fölszedni viszont sokkal nehezebb, úgyhogy oda szakképzett, megfelelő felszereléssel rendelkező ipari alpinisták kellene. Onnan, hát, volt olyan alkalom, amikor 150 zsák szemetet is összegyűjtöttünk.

Hoppá, viszi a szél a zsákunkat. Talán menjünk is tovább! Keressünk még, nem is kell nagyon kell keresni. Van itt olyan szemet is, amit, azt hiszem, én most nem hoztam gumikesztyűt, és ezt bizony veszélyes lenne anélkül fölszedni.

Szemeteszsákot és gumikesztyűt azt mi biztosítunk, itt az egészségügyi szempontokra is ügyelni kell, nem feltétlenül minden szemet olyan, amihez úgy jó gusztussal az ember kesztyű nélkül hozzányúl, de természetesen pont ezért védőfelszereléssel engedünk mindenkit csak szemetet szedni.

Te környezetmérnök vagy. Milyen szempontból fontos még a Gellért-ügy, ha nemcsak a turisztikai szempontokat nézzük?

Igen, hát azt valószínűleg sokan tudják, hogy a Gellért-hegy egyébként egy védett természetvédelmi terület Budapest szívében, és több olyan védett fa is él itt, ami akár a világon egyedülálló, de ami ennél talán sokkal fontosabb az, hogy kevés olyan főváros van Európában, ahol ilyen jó minőségű és ennyi zöld terület található. Tényleg a biológiai diverzitása, különböző növény- és állatfajok természetes közegben, egyszerre egy kulturális műemlékhely, és egyszerre egy természetvédelmi, végül is egy zöld zúg a városon belül.

Letöltve: www.hangtar.radio.hu.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.	1	♦ szerdára	
1.2.	1	♦ huszonöt (25)	
1.3.	1	♦ (Új) Akropolisz Egyesület	A hasonló hangzású megoldásért is jár a pont.
1.4.	1	♦ szemétszedés és a díszkorlátok újrafestése vagy festés, környezetvédelem	
1.5.	1	♦ (rendszeresen) takarítják a hegyet	
1.6.	1	♦ filozófia, kultúra, önkéntesség	
1.7.	1	♦ az önkéntesség kultúráját vagy hogy valamit tegyenek a környezetükért	Vagy ue. másképpen.
1.8.	1	♦ ipari/szakképzett alpinisták	
1.9.	1	♦ mert meredek a hegyoldal vagy mert csak ők tudják felhozni	Vagy ue. másképpen.
1.10.	1	♦ szemeteszsákot és gumikesztyűt	
1.11.	1	♦ mert természetvédelmi terület	
1.12.	1	♦ sok jó minőségű zöld terület található	
Összesen	12		

3. FELADATLAP

Hosszabb szöveg alkotása

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Pont	Ismerteti Vera és Bálint kamaszkori kapcsolatát és szakításuk okát: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul ismerteti kapcsolatukat és szakításuk okát.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti kapcsolatukat és szakításuk okát.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően ismerteti kapcsolatukat és szakításuk okát.
3	Jól, teljességre törekedve ismerteti kapcsolatukat és szakításuk okát.

Vera és Bálint a kilencvenes évek elején egy kisvárosban élnek. Ugyanahhoz a baráti körhöz tartoznak, amikor egymásba szeretnek. Érzelmek őszinték és mélyek, kapcsolatuk tartósnak ígérkezik. Egy végzetes éjszakán azonban minden megváltozik: Vera szembesül anyja hűtlenségével, aztán barátnője, Tünde szerelmet vall neki, majd öngyilkos lesz. Vera tehetetlenséget, csalódottságot és dühöt érez. Bűnösnek érzi magát Tünde halála miatt, úgy gondolja, nem érdemel szeretetet, ezért szakít Bálinttal, elmenekül a kisvárosból, és Pesten kezd új életet.

Vagy más megfelelő. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Bemutatja Vera életét a fiúval való szakítás után: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be Vera életét a szakítás után.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be Vera életét a szakítás után.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően mutatja be Vera életét a szakítás után.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve mutatja be Vera életét a szakítás után.

Vera tizenöt esztendősen Budapestre menekül, először gimnáziumba jár, majd jogot hallgat. A tanulás helyett alkoholizál, kábítószerrel, szexuális kapcsolatba sodródik. Három átdrogozott év után hazatér gyógyulni, de szülei sürgetik a hétköznapi életbe való visszaülleszkedést, amire ő még nem kész, így újra visszamegy Pestre, és megszakítja velük a kapcsolatot. Ebben az időszakban nincsenek társas kapcsolatai, szinte alig eszik, sokat dohányzik, zenét hallgat, naphosszat filmeket néz. Később lemond a drogról, pizzafutárként dolgozik, és egy saját világot teremt magának. Éveket tölt elszigetelten, majd elkezd írni, ismét lesznek barátai, új örömeit talál, és visszatalál az életbe.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja, miért és hogyan talált vissza a fiúhoz: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a kérdést.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a kérdést.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a kérdést.

Vera a harmincas éveinek elején jár, amikor véletlenül újra találkozik Bálinttal. Verához hasonlóan Bálint is egyedül él. A találkozás mindkettőjüket felkavarja, újra feltörnek a régi érzelmek. Találkozásuk mégsem felhőtlen, mert Bálint nem bízik a lányban, attól fél, ismét megbántja őt. Vera azonban kitérül, naplószerű feljegyzéseit is elolvastatja vele, ezzel a legbensőbb titkait tárja fel előtte, mert tiszta lappal akar indulni. Az olvasottaktól Bálint először megrémül, meghátrál, majd tisztázza magában, hogy Vera kamaszkori és későbbi menekülése nem ellene irányult. Végül megbocsát Verának.

Vagy más megfelelő. A pontszám a vizsgálat kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Kifejti véleményét Vera Bálinttal kapcsolatos döntéseiről (szakítás, kibékülés): 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki véleményét a kérdésről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Jól, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Nyelvezet: 10 pont

Szerkezet: 3 pont

Lásd ÉK 2018. 14. oldal!